

Foundations of Halacha 32.3 - Credit Cards

1. Gemara Bava Metziah 71b

Our Rabbis taught: An Israelite may lend a heathen's money [on interest] with the knowledge of the heathen, but not of the Israelite. E.g., if an Israelite borrowed money from a heathen on interest, and was about to repay it, when another Israelite met him and proposed. 'Give it to me and I will pay you as you pay him' — that is forbidden; but if he presented him to the heathen, it is permitted. Similarly, if a heathen borrowed money from an Israelite on interest, and was about to repay it, when another Israelite met him and proposed. 'Give it to me, and I will pay you as you pay him,' it is permitted; but if he presented him to the Israelite, it is forbidden.

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף עא

עמוד ב

תנו רבנן: מלוה ישראל מעותיו של נכרי מדעת הנכרי, אבל לא מדעת ישראל. כיצד? ישראל שלוה מעות מן הנכרי ברבית, וביקש להחזירם לו. מצאו ישראל אחר ואמר לו: תנם לי, ואני אעלה לך כדרך שאתה מעלה לו - אסור. ואם העמידו אצל נכרי - מותר. וכן נכרי שלוה מעות מישראל ברבית, וביקש להחזירם לו, מצאו ישראל אחר ואמר לו: תנם לי, ואני אעלה לך כדרך שאתה מעלה לו - מותר. ואם העמידו אצל ישראל - אסור.

2. Gemara Kiddushin 6b-7a

Raba said: [If a woman says,] 'Give a maneh to So-and-so, and I will become betrothed to thee,' she is betrothed by the law of a surety: a surety, though he personally derives no benefit [from the loan], yet obligates himself [to repayment]; so this woman too, though she personally derives no benefit [from the money], obligates and cedes herself [in betrothal].

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ו עמוד ב

דף ז עמוד א

אמר רבא: תן מנה לפלוני ואקדש לך - מקודשת מדין ערב, ערב לאו אף ע"ג דלא מטי הנאה לידיה קא משעביד נפשיה, האי איתתא נמי, אע"ג דלא מטי הנאה לידיה קא משעבדא ומקניא נפשה.

3. Shulchan Aruch YD 168:17

A Jew who said to his fellow: Lend me the funds of the non-Jew with interest - If [the borrower] gave him collateral to lend on, if the responsibility for the collateral rests solely on the non-Jew and not at all on the agent, it is permissible for the agent to receive the interest and give it to the non-Jew. If [the borrower] did not give him collateral, it is prohibited unless he said, "borrow money for me from the non-Jew in my name", and the non-Jew trusted him and relies on the borrower and not on the agent. *Gloss: See later Chap. 170 as to whether it is permissible for the agent to be a guarantor. There are those who say that the leaders of the community are permitted to borrow from a non-Jew with interest for the needs of the community, even though they are like the emissaries of the community, and even though the liability is upon them, and they, in turn, collect from the community, it is permissible, for it is analogous to the case of a guardian for orphans, who is permitted to act thusly. The practice to be lenient in this way, even though there is no clear basis for permitting this. (...)* However, it prohibited subsequently to take partial payment from part of the community, who will lend for the community, and then to deduct from their share more than what they had lent, for the interest falls on the others, and it is as if the [members of the community] borrowed from each other with interest.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות רבית סימן

קסח סעיף יז

ישראל שאמר לחבירו: לווה לי מעות מהעובד כוכבים ברבית, אם נתן לו משכון ללוות עליו, אם אחריות העובד כוכבים על המשכון בלבד ולא על השליח כלל, מותר לשליח ליקח הרבית וליתנו לעובד כוכבים. ואם לא נתן לו משכון, אסור אלא אם כן אמר לו: לווה לי מעות ברבית מהעובד כוכבים על שמי, והאמינו העובד כוכבים והוא סומך על הלווה ולא על השליח. הגה: ועייני לקמן סימן קי"ע אם מותר לשליח להיות ערב. נא] יש אומרים נד (ד) דמנהיגי הקהל <כב> מותרין ללוות מן העובד כוכבים ברבית לצורך הקהל, אע"ג דהוה כשלוחי הקהל, ואע"ג דאחריות עליהם וחוזרין ולוקחין מן הקהל, שרי, דהוה כאפוטרופוס של יתומים דשרי בכהאי גוונא. וכן נהגו להקל, נב] אע"ג דאין כאן היתר ברור. (ב"י בשם תשובת הרשב"א ח"ה רנ"ט, ח"ז, שנג') ומ"מ אסור אח"כ ליקח מקצת הפרעון ממקצת הקהל, שילוו לצורך הקהל ולנכות להם אח"כ יותר ממה שהלוו, <כג> כי הרבית עולה על האחרים והוי כאילו לוו זה מזה ברבית (גם זה שם).

4. Responsa Igrot Moshe YD III 42

A JEW WHO TOOK A LOAN FROM A BANK FOR HIS FELLOW - WHETHER HE MAY COLLECT FROM HIM THE INTEREST HE PAYS; AND, ON THE SUBJECT OF RECITING KADDISH AT A PRAYER THAT HE HAD ALREADY PRAYED.

- A. Since your fellow who is lending to you is the one who is the borrower from the bank - for they will not [lend] anything to you - it is prohibited to give him the interest, even if he will incur a loss, for your lender is a Jew and is prohibited to take interest; there is no difference whether or not he will incur a loss through this. This is a law stated explicitly in Gemara Bava Metziah 71.
- B. As to the matter that you are saying Kaddish, and you have already davened Mincha and recited Kaddish, and you have come to a Shul to daven Maariv [and arrive] early while they are davening Mincha - whether you have to recite Kaddish again. In essence, you do not have to recite Kaddish, and there is no need to recite too many Kaddeishim. However, if they know that you are a mourner, and they will suspect that you are not concerned for the honor of your mother or father, you would need to say Kaddish. If it is apparent that you are not davening, so that they will understand that you have already davened, you need not recite it.

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ג
סימן מב

ישראל שלקח הלואה מבאנק עבור חברו אם רשאי לגבות ממנו הרבית שמשלם. ובענין אמירת קדיש בתפילה שכבר התפלל בע"ה ב' מנחם אב תשל"ב מע"כ ידידי הנכבד מאד ר' משה גראסמאן שליט"א.

א' הנה כיון שחברך המלוה לך יהיה הוא הלואה מהבאנק, שלך לא יתנו כלום אסור ליתן לו את הרבית אף שהוא מפסיד דהרי הוא המלוה שלך שהוא ישראל ואסור ליקח ריבית ואין חלוק אם הפסיד עי"ז או לא והוא דין מפורש בגמ' בב"מ דף ע"א.

ב' ובדבר שאתה אומר קדיש וכבר התפללת מנחה ואמרת קדיש ובאת לביהכ"נ אחד להתפלל מעריב בהקדם בשעה שהם מתפללין מנחה אם אתה צריך לומר קדיש עוד הפעם. בעצם אינך צריך לומר עוד הפעם קדיש ואין צורך להרבות בקדישים, אבל אם יודעים שאתה אבל ויחשודך שאינך חושש לכבוד אב ואם תצטרך לומר קדיש ואם יהיה ניכר שאינך מתפלל שיבינו שכבר התפללת אינך צריך לומר. והנני ידידו, משה פיינשטיין.